

KOMUNIKAT PRASOWY nr 46/26

Luksemburg, 24 marca 2026 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-767/23 | [Remling]¹

Sąd krajowy orzekający w ostatniej instancji powinien zawsze przedstawiać uzasadnienie odmowy zwrócenia się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem prejudycjalnym

Nawet w sytuacji, w której taki sąd może oddalić skargę w drodze orzeczenia zawierającego skrócone uzasadnienie, powinien on w każdym wypadku podać szczegółowe i konkretne powody, dla których znajduje zastosowanie jeden z wyjątków od obowiązku wystąpienia z odesłaniem prejudycjalnym

W rozpoznawanej sprawie Trybunał orzekał w przedmiocie zgodności z prawem Unii uprawnienia, przysługującego w prawie niderlandzkim sądowi najwyższemu, do oddalenia apelacji wyłącznie na podstawie skróconego uzasadnienia. Takie ustawodawstwo ma na celu, w trosce o zapewnienie prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości, ograniczenie czasu trwania postępowań sądowych i umożliwienie temu sądowi poświęcenia więcej czasu na rozpoznawanie spraw ważnych. Po podkreśleniu fundamentalnej roli postępowania w trybie prejudycjalnym w ogólności i obowiązku odesłania prejudycjalnego w szczególności dla systemu sądowego Unii, Trybunał przypomniał, że sąd najwyższy jest zobowiązany do wystąpienia z odesłaniem prejudycjalnym, z wyjątkiem trzech sytuacji: jeżeli przedstawione pytanie dotyczące prawa Unii nie ma znaczenia dla sprawy, jeżeli dany przepis prawa Unii był już przedmiotem wykładni Trybunału lub wreszcie, jeżeli taka wykładnia jest na tyle oczywista, że nie pozostawia miejsca na jakiegokolwiek racjonalne wątpliwości. W sytuacji, gdy sąd najwyższy stwierdzi, że ma do czynienia z jedną z tych trzech sytuacji, powinien przedstawić uzasadnienie odmowy zwrócenia się do Trybunału z pytaniem prejudycjalnym, które to uzasadnienie powinno zawierać szczegółowe i konkretne powody, dla których zdaniem tego sądu nie ma potrzeby występowania do Trybunału z odesłaniem prejudycjalnym. Taki sąd może w tym zakresie powtórzyć jako własne uzasadnienie przyjęte przez sąd niższej instancji w danym sporze, o ile ów sąd niższej instancji wyjaśnił, dlaczego sprawa wchodzi w zakres jednej z omawianych trzech sytuacji.

Obywatel marokański, którego małżonka i dzieci zamieszkują w Niderlandach i posiadają obywatelstwo niderlandzkie, złożył w Niderlandach wniosek o wydanie dokumentu pobytowego ważnego na całym terytorium Unii Europejskiej. Ponieważ wniosek ten został oddalony ze względu na to, że ów obywatel posiadał już zezwolenie na pobyt w Hiszpanii, obywatel ten wniósł skargę do sądu w Hadze, ośrodka zamiejscowego w Utrechcie (Niderlandy). Sąd ten również oddalił skargę, dlatego omawiany obywatel wniósł apelację do niderlandzkiej rady stanu. W ocenie rady stanu odpowiedź na pytanie dotyczące wykładni prawa Unii przedstawione przez obywatela marokańskiego wynika jasno z orzecznictwa Trybunału. Wobec tego sąd ten uważa, że nie jest zobowiązany do wystąpienia z odesłaniem prejudycjalnym i że może orzec w przedmiocie sporu poprzez podanie skróconego uzasadnienia swojego orzeczenia.

Możliwość podania skróconego uzasadnienia została przewidziana w krajowej ustawie o cudzoziemcach. Odzwierciedla ona zamierzoną przez ustawodawcę niderlandzkiego równowagę między wolą upowszechnienia możliwości wniesienia apelacji w każdej sprawie dotyczącej prawa cudzoziemców a koniecznością umożliwienia radzie stanu skoncentrowania się na kwestiach wymagających odpowiedzi w interesie jednolitości prawa, rozwoju prawa lub ochrony sądowej w sposób ogólny.

W tym kontekście rada stanu, która zadaje sobie pytanie, czy powinna szczegółowo uzasadnić powody, dla których uważa,

że nie ma obowiązku wystąpić z odesłaniem prejudycjalnym, postanowiła zapytać o to Trybunał Sprawiedliwości.

W swoim wyroku Trybunał przypomniał najpierw, że sądy krajowe, których orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu, są zobowiązane wystąpić z odesłaniem prejudycjalnym, z wyjątkiem trzech sytuacji (brak znaczenia postawionego pytania dotyczącego prawa Unii dla rozstrzygnięcia sporu; istnienie orzeczenia Trybunału, w którym już dokonano wykładni odnośnego przepisu prawa Unii albo wystąpienie przypadku *acte clair*)².

Tym samym, zważywszy na **fundamentalną rolę postępowania w trybie prejudycjalnym w porządku prawnym Unii**, jeśli taki sąd postanawia nie zwracać się do Trybunału na podstawie jednego z tych wyjątków, **jego orzeczenie powinno w każdym wypadku zawierać uzasadnienie, a co za tym idzie przedstawiać szczegółowe i konkretne – w zależności od danych okoliczności faktycznych i prawnych – powody, dla których jeden z tych trzech wyjątków znajduje zastosowanie**.

Okoliczność, że państwo członkowskie zezwala sądowi na przedstawienie skróconego uzasadnienia w celu zapewnienia prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości poprzez ograniczenie czasu trwania postępowań sądowych, nie zmienia nic w tym zakresie. Nawet w takiej sytuacji sąd najwyższy pozostaje zobowiązany do **przedstawienia szczegółowych i konkretnych powodów, dla których uważa on, że uzasadnione jest niezwrócenie się do Trybunału w trybie prejudycjalnym**.

W tym względzie sąd najwyższy może powtórzyć jako własne uzasadnienie przyjęte przez sąd niższej instancji w danym sporze, o ile ów sąd niższej instancji przedstawił powody, dla których uznał, że podniesiona kwestia prawa Unii nie ma znaczenia dla sprawy albo że rozpatrywany przepis prawa Unii był już przedmiotem wykładni Trybunału, albo że wykładnia ta jest na tyle oczywista, że nie pozostawia miejsca na jakiegokolwiek racjonalne wątpliwości.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa. Nie odpowiada ona rzeczywistej nazwie ani rzeczywistemu nazwisku żadnej ze stron postępowania.

² Wyroki: z dnia 6 października 1982 r., *Cilfit*, [283/81](#); i z dnia 6 października 2021 r., *Conorzio Italian Management i Catania Multiservizi*, [C 561/19](#) (zob. również komunikat prasowy [nr 175/21](#)).